

ROM INTEGRAAL ADVIES

Aan Gemeente Stichtse Vecht
T.a.v. Sylvia Lutters en Monique Leurs
Onderwerp ROM integraal advies evenementen Harmonieplein
Maarssen: Gebiedsontwikkeling Harmonieplein
Maarssen; ROM integraal advies
Olo-nummer -
Adviseur ROM Wim Cats
Telefoon 088 - 022 51 64
Datum 20 december 2019
Kenmerk Z-2015-18666 / D - 329907

Inleiding

Binnen de openbare ruimte is het toegestaan evenementen te houden. Op het huidige Harmonieplein worden jaarlijks verschillende evenementen georganiseerd waaronder Koningsdag. Het nieuwe Harmonieplein zal eveneens gebruikt gaan worden voor het houden van evenementen. Aangezien er sprake is van een nieuwe situatie moet de gemeente onderzoeken op welke wijze een goed woon- en leefklimaat kan worden gewaarborgd voor de huidige en nieuwe bewoners rond het plein. Deze voorwaarden worden als regels opgenomen in het bestemmingsplan waarin het nieuwe plein wordt opgenomen, namelijk het bestemmingsplan voor het Noordblok. De gemeente Stichtse Vecht heeft ons gevraagd dit onderzoek te doen.

Uitvoeringsbeleid evenementen 2017

Als een vergunning wordt aangevraagd voor het houden van een evenement op het Harmonieplein, wordt door de gemeente getoetst of voldaan kan worden aan de eisen die de gemeente stelt in het Uitvoeringsbeleid evenementen 2017. Evenementen worden in het kader van openbare orde-, veiligheid-, gezondheids- en milieuaspecten ingedeeld in drie categorieën:

- *Categorie A*

Evenement met een laag risico, waarbij sprake is van een beperkte impact op de omgeving en een geringe capaciteit van de hulpdiensten is vereist.

- *Categorie B*

Evenement met een verhoogd risico, waarbij sprake is van een verhoogde impact op de omgeving en extra capaciteit van de hulpdiensten is vereist.

- *Categorie C*

Risicovol evenement, waarbij sprake is van een grote impact op de omgeving en extra capaciteit van de hulpdiensten is vereist.

Akoestisch gezien kunnen evenementen binnen elke categorie plaatsvinden maar de praktijk wijst uit dat de akoestisch meest belastende evenementen meestal binnen categorie B en C vallen.

Wat zijn de tijdsvakken die gebruikt worden binnen de wetgeving rond geluid

Op grond van de wetgeving inzake geluid wordt een dag verdeeld in verschillende periodes waar verschillende geluidsnormen voor gelden, namelijk

Dagperiode 07.00 – 19.00 uur
Avondperiode 19.00 – 23.00 uur
Nachtperiode 23.00 – 07.00 uur

Welke evenementen zijn wenselijk op het nieuwe Harmonieplein

De evenementen die momenteel al jaren op het Harmonieplein plaatsvinden zijn:

- Jaarmarkt (cat. A, geen muziek)
- Het Rode Loper Event (cat. A, podium met alleen een optreden in de pauze)
- Koningsdag (cat. B, podium met livemuziek)
- Moederdagfair (cat. A, geen podium, alleen achtergrondmuziek)
- Shantykoor (cat. A, wel podium maar met zangkoren en zeemansliederen)
- Lichtjesavond (cat. A, alleen kerstkoren)

Er worden in de huidige situatie geen evenementen met luide muziek georganiseerd die tot laat in de avond of nacht voortduren. Er vinden ook geen meerdaagse evenementen plaats zoals een kermis. Daarnaast vinden de evenementen plaats in weekenden of op feestdagen. Van de huidige evenementen is akoestisch gezien Koningsdag veruit het meest belastend voor de omgeving.

Het nieuwe Harmonieplein zal weer ruimte bieden aan de nu al jaarlijks terugkerende evenementen. Daarnaast wordt er ruimte geboden voor nieuwe initiatieven zoals een kerstmarkt, klassiek concert of foodtruckfestival. Ook is het mogelijk dat evenementen die nu elders binnen het centrum plaatsvinden ook een rol gaan toekennen aan het Harmonieplein. Het bestemmingsplan biedt hiervoor ruimte, waarbij een goed woon- en leefklimaat geborgd moet worden.

Om dit te waarborgen is het raadzaam om regels op te stellen die de akoestische impact op de omgeving binnen acceptabele grenzen zal houden. Daarom moeten we op de volgende vragen antwoord geven:

1. Wat is de maximale geluidbelasting van een evenement?
2. Mogen evenementen ook in de avond en nachtperiode plaatsvinden?
3. Mogen evenementen meerdere dagen duren?
4. Kunnen evenementen ook plaatsvinden buiten de weekenden en feestdagen?
5. Hoeveel ruimte moet er zitten tussen het ene en het volgende evenement?
6. Hoeveel evenementen willen we jaarlijks toestaan op het Harmonieplein

Wat is de maximale geluidbelasting van een evenement?

Omdat Koningsdag akoestisch gezien als het meest maatgevende evenement voor het Harmonieplein wordt beschouwd, is voor dit evenement een akoestisch rekenmodel opgebouwd van de huidige situatie én de toekomstige situatie. Het podium in de toekomstige situatie is op dezelfde locatie gemodelleerd als waar het in de huidige situatie wordt opgesteld. Zodoende kan goed worden vergeleken wat de verschillen in de geluidsbelasting zijn tussen de huidige en de toekomstige situatie. In bijlage 1 zijn de modellen weergegeven met daarin de te verwachten geluidsniveaus op de gevels van geluidgevoelige objecten.

Voor de algemene opbouw van beide rekenmodellen is gebruik gemaakt van:

- de Basis Administratie Gebouwen (BAG);
- de 3D pandenkaart met hoogte-informatie van de gebouwen;
- de ontwerptekeningen van de geprojecteerde nieuwbouw rond het Harmonieplein;
- de Top 10 NL voor de bodemgebieden en de hoogtelijnen;
- voor de akoestische invoergegevens is uitgegaan van een bronvermogen van het podium van 120 dB(A) in de geluiduitstraling naar voren en 110 dB(A) in de geluiduitstraling naar achteren. Het podium is geplaatst zoals op de foto in bijlage 1 is te zien.

Eén van de problemen bij evenementen is, dat geluidshinder voor omwonenden vaak onvermijdelijk is. Bij bepaalde geluid belastende evenementen kan de gemeente ervoor kiezen om het geluid continu of steekproefsgewijs te monitoren en de niveaus waar nodig bij te sturen.

Het gebied rond het Harmonieplein betreft een gemengd gebied. Het bevat een mix aan functies, zoals wonen, werken en onderwijs. De gemeente is vrij om het geluidsplafond voor evenementen in een gebied vast te stellen, maar dient hierbij wel een goede afweging te maken tussen de belangen van de verschillende functies. Dat betekent dat schoolfuncties niet mogen worden verstoord door een evenement

en dat er in woonfuncties geen sprake mag zijn van een onacceptabel leefklimaat gedurende een evenement.

Of sprake is van een onacceptabel leefklimaat binnen in woningen, wordt door veel verschillende factoren bepaald en dus niet alleen door het heersende geluidsniveau op de gevel van de woning. Bijlage 2 laat zien dat tijdens Koningsdag geluidsniveaus van 90 dB(A) op kunnen treden. Dat impliceert een geluidsniveau binnen in de woning bij gesloten deuren en ramen van ca. 65 dB(A). Uit verschillende studies blijkt dat een geluid van 20 dB(A) als "erg zacht" wordt ervaren, een geluid van zo'n 40 dB(A) als "zacht", een geluid van 65 dB(A) als "normaal" (spraaksterkte), een geluid van 85 dB(A) als "hard" en een geluid van 110 a 120 dB(A) zal als "erg hard" worden ervaren. Vaak worden combinaties van geluidsniveau en blootstellingsduur gekozen om grenzen voor nog acceptabele situaties te beschrijven. Koningsdag is een landelijk evenement met een groot maatschappelijk draagvlak dat alleen in de dagperiode plaatsvindt.

De mate van hinder bij omwonenden binnen in hun woningen wordt aanzienlijk verlaagd door de zwaarste bassen uit de muziek ondergeschikt te maken aan de overige frequenties uit het spectrum. Een middel dat steeds vaker wordt gebruikt om de hinder van de bassen binnen in woningen te beperken, is het zogenaamde affilteren van de muziek vanaf een bepaalde frequentie. Uit praktijktests is gebleken dat het affilteren van alle frequenties gelijk of lager dan 50 Hz, geen nadelig effect heeft op de geluidbeleving bij bezoekers van het evenement. Het affilteren impliceert dat de 40 Hz tertsband een 6 dB lagere bijdrage heeft dan de bovenliggende 50 Hz tertsband, de 31,5 Hz tertsband een 6 dB lagere bijdrage dan de 40 Hz tertsband etc.

Om de hinder bij omwonenden nog verder te beperken, adviseren we om voor alle akoestisch relevante factoren grenzen vast te leggen in de planregels bij het bestemmingsplan. Alleen op deze manier kan worden voorkomen dat er op termijn teveel nieuwe belastende evenementen worden aangevraagd en vergund, waardoor er alsnog een onacceptabele situatie ontstaat voor de omgeving. In bijlage 2 worden deze planregels benoemd.

Mogen evenementen ook in de avond en nachtperiode plaatsvinden?

Of een evenement acceptabel is voor een goed woon en leefklimaat, is onder andere afhankelijk van de periode van de dag waarin het evenement plaatsvindt. De acceptatiegrens van omwonenden is in de nachtperiode veel lager dan in de dagperiode. De eerder genoemde evenementen op het Harmonieplein vinden allemaal plaats op feestdagen of in het weekend. Hierdoor zal er nooit een verstoring van de schoollessen optreden als gevolg van een evenement. Op één na vinden ze ook allemaal plaats in de dagperiode. De Lichtjesmarkt duurt tot ongeveer 21:30 uur en vindt plaats in de periode voor Kerst.

Door de eindtijd voor maximaal 4 evenementen in categorie A op 21:30 uur te stellen en voor alle andere evenementen op uiterlijk 18:30 uur, blijft de duur van de overlast bij omwonenden beperkt en behouden de bewoners bovendien de mogelijkheid om de tijd elders door te brengen om zodoende de overlast te ontlopen. Voor één evenement, de jaarmarkt, blijft het toegestaan om de opbouw al vanaf 04:00 uur te starten. De rest begint niet vóór 07:00 uur met opbouwen. Voor de op- en afbouw van evenementen zijn in de planregels aparte geluidsvoorschriften opgenomen.

Kunnen evenementen ook plaatsvinden buiten de weekenden en feestdagen?

In de nieuwe planregels is het niet toegestaan om evenementen op doordeweekse werkdagen te organiseren, tenzij het een feestdag betreft. Reden is de aanwezigheid van de nabij gelegen school. De schoollessen mogen niet worden verstoord door de aanwezigheid van een evenement op het Harmonieplein, ongeacht de categorie waarin een evenement wordt geschaald. Een uitzondering vormen de feestdagen als de school gesloten is.

Mogen evenementen meerdere dagen duren?

Op dit moment zijn er geen evenementen op het Harmonieplein die meerdere dagen duren. Gezien de grote impact van een meerdaags event is het niet wenselijk dit in de toekomst toe te staan. Dit verbod wordt daarom opgenomen in de planregels.

Hoeveel ruimte moet er zitten tussen het ene en het volgende evenement?

De huidige evenementen zijn redelijk verspreid over het jaar. Alleen Koningsdag en de moederdagfair worden relatief kort na elkaar gehouden. Bij de vergunningverlening van nieuwe evenementen is het wenselijk om er op te letten dat de spreiding over het jaar zoveel mogelijk in stand blijft, zodat een concentratie van evenementen in een korte periode zoveel mogelijk wordt voorkomen.

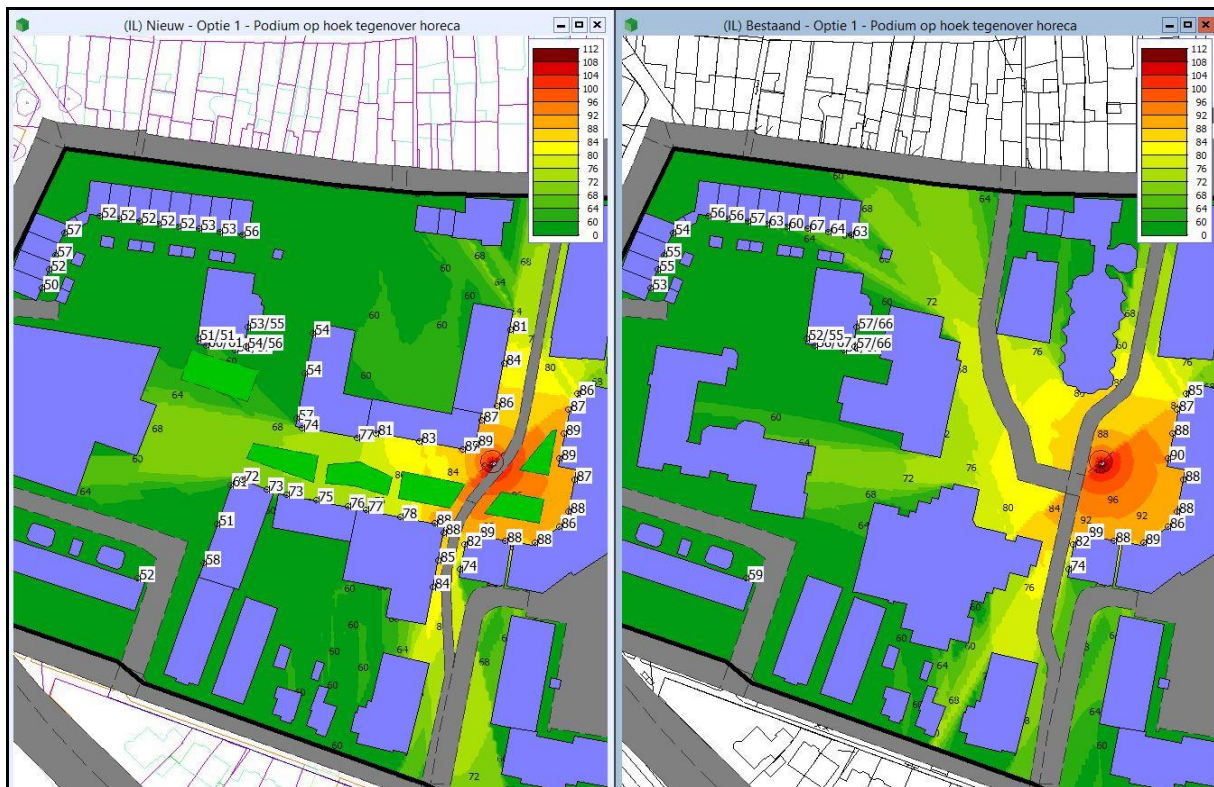
Hoeveel evenementen willen we jaarlijks toestaan op het Harmonieplein

Om te voorkomen dat er in de toekomst steeds meer evenementen plaatsvinden die het woon- en leefklimaat negatief kunnen beïnvloeden, worden grenzen gesteld aan het maximale aantal per categorie. In de categorie A zijn totaal 8 evenementen toegestaan, waarvan er maximaal 4 ook in de avond mogelijk zijn, waarbij het evenement uiterlijk om 23:00 uur moet zijn gestopt én afgebouwd. In de categorie B/C zijn totaal maximaal 2 evenementen mogelijk, maar alleen in de dagperiode (uiterlijk 19:00 uur). Meerdaagse evenementen zijn niet toegestaan op het Harmonieplein, ongeacht de categorie.

Bijlage 1 **Vergelijking geluid toekomstige met huidige situatie Harmonieplein - Koningsdag**

Luchtfoto Koningsdag met podiumwagen tegenover eetcafé Symfonie.

Rechts het akoestisch rekenmodel van de huidige situatie Koningsdag, links de nieuwe situatie.

Bijlage 2 Specifieke gebruiksregels voor evenementen op het Harmonieplein

Hieronder wordt een mogelijke opzet gegeven voor de regels die kunnen worden meegenomen in het bestemmingsplan voor het Harmonieplein.

- 1 Maximaal 10 dagen per jaar alleen in het weekend of op feestdagen ééndaagse evenementen toe te staan met (on)versterkt muziek- en/of stemgeluid, waarbij de volgende voorwaarden gelden:
- 2 De 10 dagen gelden voor evenementen die plaatsvinden op het Harmonieplein;
- 3 Van de onder punt 2 genoemde evenementen vallen maximaal 2 in categorie B/C;
- 4 Van de 8 evenementen in categorie A zijn er 4 alleen toegestaan in de dagperiode. Daarbij bedraagt het toegestane geluidsniveau bij de gevels van woningen van derden vanwege (on)versterkte muziek- en stemgeluid ten hoogste:
 1. $L_{Aeq} = 75$ dB(A) tussen 10:00 en 18:30 uur;
 2. $L_{Ceq} = 85$ dB(C) tussen 10:00 en 18:30 uur;
 3. Buiten het hierboven genoemde tijdsvenster mag geen muziek ten gehore worden gebracht;
- 5 De 4 overige evenementen in categorie A zijn ook in de avondperiode toegestaan. Daarbij bedraagt het toegestane geluidsniveau bij de gevels van woningen van derden vanwege (on)versterkte muziek- en stemgeluid ten hoogste:
 1. $L_{Aeq} = 75$ dB(A) tussen 10:00 en 21:30 uur;
 2. $L_{Ceq} = 85$ dB(C) tussen 10:00 en 21:30 uur;
 3. Buiten het hierboven genoemde tijdsvenster mag geen muziek ten gehore worden gebracht;
- 6 Voor de 2 evenementen in categorie B/C bedraagt het toegestane geluidsniveau bij de gevels van woningen van derden vanwege (on)versterkte muziek- en stemgeluid ten hoogste:
 1. $L_{Aeq} = 90$ dB(A) tussen 13:00 en 18:30 uur;
 2. $L_{Ceq} = 100$ dB(C) tussen 13:00 en 18:30 uur;
 3. Buiten het hierboven genoemde tijdsvenster mag geen muziek ten gehore worden gebracht;
 4. Om onnodige hinder van extreme bassen binnen in omliggende woningen te voorkomen, dient de geluidsman van het evenement alle frequenties vanaf 50 Hz en lager af te filteren;

- 7 De opbouwwerkzaamheden van de evenementen zoals benoemd onder 2 t/m 5 mogen niet vóór 07:00 uur beginnen. De afbouwwerkzaamheden moeten direct aansluitend op het evenement worden uitgevoerd, maar moeten uiterlijk om 23:00 klaar zijn. Uitzondering hierop vormt de jaarmarkt. Bij dat evenement mag de organisatie al om 04:00 uur starten met het opbouwen. Tijdens de op- en afbouwwerkzaamheden gelden de volgende voorwaarden voor geluid:
1. LAeq = 60 dB(A) op de gevels van woningen van derden;
 2. Muziekgeluid (versterkt of onversterkt) is dan niet toegestaan;
 3. Tijdens de op- en afbouwwerkzaamheden moet zoveel mogelijk onnodige overlast worden voorkomen (bv. niet gooien met metalen delen);
- 8 De organisatie van een evenement in de categorie B/C informeert de direct omwonenden minimaal 2 weken van tevoren over de komst van het evenement en geeft hen ook een telefoonnummer waarop de organisatie bereikbaar is bij klachten;
- 9 Controle op de hierboven gestelde geluidsvoorschriften moet geschieden overeenkomstig de Handleiding meten en rekenen industrielawaai (HMRI 1999), uitgegeven door het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu. Gemeten en beoordeeld wordt op 1,5 meter boven maaiveld. Indien op het beoordelingspunt sprake is van reflectie in een achterliggende harde gevel, dan moeten de gemeten geluidsniveaus met een waarde van 3 dB worden verminderd alvorens de waarden te toetsen aan de betreffende geluidsvoorschriften. Bij de beoordelen vindt - in afwijking van de handleiding - op het gemeten resultaat geen correctie plaats voor de bedrijfsduur. De meettijd ter bepaling van het equivalente geluidsniveau LAeq en LCeq bedraagt tenminste 3 minuten, waarna toetsing aan de geluidsvoorschriften plaatsvindt.

Binnen de regels wordt een afwijkingsmogelijkheid opgenomen om het college van B&W de ruimte te geven in uitzonderlijke gevallen, onder voorwaarden, maatwerk te kunnen leveren.